

Dorpsraad Wijk aan Zee

Verklaring Dorpsraad Wijk aan Zee nav rapport RIVM over de uitstoot van Tata Steel en gezondheidsrisico's voor omwonenden

22 september 2023

De belangrijkste conclusie van het nu verschenen RIVM rapport is: de uitstoot van Tata leidt onomstotelijk tot gezondheidsschade. Zelfs met de filters die de afgelopen jaren geïnstalleerd zijn, blijkt de uitstoot aantoonbaar schadelijk voor de gezondheid in de IJmond.

Het RIVM is ook volstrekt duidelijk in nog wat: er zijn weliswaar plekken in Nederland met veel hinder en/of veel uitstoot van een of twee stoffen maar de IJmond is de enige plek waar een enkele bron (Tata) een stapeling van risico's veroorzaakt. Het RIVM keek naar fijnstof, kankerverwekkende PAK, lood maar ook naar stank en lawaai van Tata. Nieuw voor ons is dat ook de door de fabriek uitgestoten stikstof schade kan aanrichten aan onze gezondheid.

Voor ons is belangrijk dat nu is vastgesteld dat de fabriek wel degelijk de oorzaak is van een scala aan gezondheidsklachten, omdat Tata nooit heeft erkend dat het gezondheidsschade veroorzaakt. 'Gezondheid? Daar gaan wij niet over,' was het standaard antwoord van directeur Hans van den Berg op zaken als bijvoorbeeld de opvallend hoge longkankerincidentie rond de staalfabriek.

Het RIVM stelt dat de huidige uitstoot maakt dat zeker vier procent van de toekomstige longkankerpatiënten die dichtbij de fabriek wonen (in Wijk aan Zee maar ook Beverwijk-West en IJmuiden-Noord) hun ziekte te danken hebben aan Tata. Wij vinden dit schokkend. Met de stand van de techniek is het mogelijk om alle voor de gezondheid schadelijke uitstoot af te vangen of te recyclen. Tata boekte in 2021/22 een recordwinst van bijna een miljard euro. Dus geld was het probleem niet.

De vier procent longkanker door Tata behoeft nog een kanttekening. Het is de uitkomst van een rekensom op basis van uitstoot die bekend is, geeft het RIVM aan. Maar er zijn gaten. Zo detecteerde het RIVM bij een eerder onderzoek schadelijke emissies waarvan het vermoedt dat het mogelijk bij Tata vandaan komt. Tata ontkent dit. Voor kankerverwekkende PAK in de lucht gaat het om een gat van 500 procent.

Ook de metingen bij de cokesfabrieken, de belangrijkste bron van kankerverwekkende stoffen voor bewoners, laten te wensen over. En laat de directie nu net afgelopen week de sluiting van die fabrieken weer opgeschoven hebben. De lekkende cokesfabriek 2 wordt nu 'omtrent' 2030 gesloten wat Tata betreft. En cokesfabriek 1 is nu helemaal uit de planning verdwenen. Voor ons onaanvaardbaar; de 'vuile fossiele voorkant' moet zo snel mogelijk dicht en Tata moet op een alternatieve wijze gaan produceren.

Wij verwachten dat de demissionaire regering binnenkort honderden miljoenen euro subsidie voor Tata zal aankondigen. Wij rekenen erop dat die toezegging vergezeld gaat van strakke, bovenwettelijke eisen die een einde maken aan de schadelijke uitstoot. En wel op zeer afzienbare termijn en niet pas in 2030 of nog later. De overheid is nu aan zet.

Tata heeft zich naar eigen zeggen steeds aan de vergunning gehouden. Dat zegt de directie van pfas-producent Chemours ook. Vervuilen was en is namelijk gratis. Bewoners betalen met hun gezondheid de prijs van die te ruime vergunningen. Wij, bewoners, hopen op moedige bestuurders en politici die nu durven te handelen, strak handhaven en de wetgeving zo snel mogelijk zullen aanscherpen. -